

WOJEWODA POMORSKI

FB-III.431.63.2015.BZ

Gdańsk, dnia 17 listopada 2015 r.

(znak sprawy)

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

1. Część ogólna	
Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (j.t. Dz. U. z 2013 r, poz. 885),
Jednostka kontrolowana	Miasto Reda i jego jednostki organizacyjne
Adres jednostki kontrolowanej	ul. Gdańska 33, 84-240 Reda
Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli	od 30 września do 13 października 2015 r.
Przedmiot kontroli	Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2014 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach oraz prawidłowość wykorzystania środków z Funduszu Pracy,
Okres objęty kontrolą	2014 r.
Kontrolę wpisano do książki kontroli	Poz. 6
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Krzysztof Krzemiński, Burmistrz Miasta Redy, pełni funkcję od 5 grudnia 2006 r. do chwili obecnej,
Skład zespołu kontrolującego	Barbara Zalewska, starszy inspektor wojewódzki,
Upoważnienie	Nr 70/2015 z dnia 22.09.2015 r., podpisane przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu PUW, z upoważnienia Wojewody Pomorskiego,
Informacje wstępne	Plan dotacji (po zmianach) na zadania objęte kontrolą wynosił 6.948.750,00 zł. Dane ustalono na podstawie sprawozdań: budżetowego Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t ustawami, sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
2. Ocena skontrolowanej działalności	Pozytywna

Uzasadnienie oceny. Ustalenia.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185, poz. 1092) kontrolę przeprowadzono pod względem legalności i rzetelności, w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę do dokonywania wydatków w zakresie wypłaty z rachunków bankowych w konfrontacji z zapisami w ewidencji księgowej, wyciągami bankowymi, umową zawartą z Wojewodą Pomorskim, sprawozdaniami oraz dokumentacji w zakresie realizacji dochodów budżetowych z tytułu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na rok 2014 Gmina Miasto Reda otrzymała plan dotacji w rozdziałach: 85212, 75011, 85228 na zadania będące przedmiotem kontroli w łącznej wysokości 6.996.634,00 zł. W trakcie roku zostały zablokowane środki z rezerwy celowej w kwocie 47.884,00 zł.

Łączna kwota dotacji celowej w w.w rozdziałach przekazana Miastu na realizację zadań wyniosła 6.948.750,00 zł, w tym kwota 774.000,00,00 zł stanowiła dotację przyznaną z rezerwy celowej budżetu państwa.

Zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem kwotę rezerwy celowej przeznaczono na realizację świadczeń rodzinnych, podwyższenie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego przysługującego opiekunom niepełnosprawnych dzieci oraz wypłatę zasiłków dla opiekunów.

Na zadanie realizowane w ramach Funduszu Pracy Miasto Reda otrzymało kwotę 166.131,86 zł.

Tabela nr 1. Zestawienie dotacji celowych przeznaczonych na realizację zadań

Lp.	Rozdział	Rodzaj świadczeń	Planowana kwota dotacji / blokada	Wykonanie	Niewykorzystana kwota dotacji
1.	75011 § 2010	Urzędy wojewódzkie	99.700,00	99.700,00	0,00
2.	85212 § 2010	Świadczenia rodzinne i Fundusz alimentacyjny	6.821.884,00	6.699.985,91	74.014,09
3.	85228 § 2010	Usługi opiekuńcze	75.050,00	75.043,56	6,44
4.	85212 § 2010	Blokada środków z rezerwy celowej	(-) 47.884,00	0,00	0,00
	Razem		6.948.750,00	6.874.729,47	74.020,53

Rozliczenia dotacji celowej oraz środków z FP dokonano w terminie:

- z Funduszu Pracy w kwocie 4.318,00 zł w dniu 30.12.2014 r.,
- z dotacji celowej z rozdziałów: 85228 i 85212 w łącznej wysokości 74.020,53 zł, w dniu 14.01.2015 r.

Powyższe wydatki ujęte w ewidencji księgowej były zgodne z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu Rb-50 kwartalnym o wydatkach.

Jednostki realizujące zadania będące przedmiotem kontroli: Urząd Miasta Reda i MOPS prowadziły wyodrębnioną ewidencję księgową poszczególnych wydatków z dotacji celowej z prawidłowym zastosowaniem klasyfikacji budżetowej.

Niemniej jednak MOPS w Redzie nie prowadził w systemie finansowo-księgowym wyodrębnionej ewidencji wydatków ponoszonych z rezerwy celowej.

W powyższej sprawie *Reda*; główna księgowa MOPS wyjaśniła: „Otrzymane i zwrócone środki z rezerwy celowej, zostały zaewidencjonowane w systemie finansowo-księgowym na koncie 223 w rozbiciu na poszczególne zadania. Wydatki księgowano łącznie z poniesionymi z dotacji, na wyodrębnionych kontach rozdziału 85212 z podziałem na poszczególne paragrafy.

Jednocześnie wydatkowane środki z rezerwy celowej, w podziale na zadania, zostały objęte odrębną ewidencją poza systemem finansowo-księgowym tj. w programie Exel.

(akta kontroli nr 14)

1. Wykorzystanie i rozliczenie dotacji na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone w miejscu zamieszkania - rozdział 85228.

Planowaną kwotę dotacji w wysokości 75.050,00 zł Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Redzie przeznaczył na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi oraz wydatki rzeczowe związane z realizacją zadań dla dwóch pracowników - opiekunek środowiskowych w łącznej kwocie 75.043,56 zł.

Niewykorzystaną różnicę zwrócono na rachunek PUW w Gdańsku.

Rozliczenie wydatków zostało ujęte w ewidencji księgowej MOPS w następujących §§ i dotyczyło:

- wynagrodzeń wraz z pochodnymi i dodatkowym wynagrodzeniem rocznym w kwocie 70.696,11 zł (wydatek ujęty w §§ 4010-01, 4040-01, 4110-0, 4120-01),
- badań lekarskich pracowników w kwocie 158,00 zł (§ 4280-01),
- ekwiwalentu za odzież roboczą w kwocie 627,31 zł (§ 3020-01),
- delegacji i ryczałtu samochodowego w kwocie 1.144,55 zł (§ 4410-01),
- odpisu na ZFŚS w kwocie 2.417,59 zł.

Ustalono, iż odpis na ZFŚS dla dwóch opiekunek środowiskowych wyniósł 2.187,86 zł (2 osoby x 1.093,93 zł). Pozostałą kwotę 229,73 zł przeznaczono na odpis ZFŚS dla osoby, która pracowała w zastępstwie opiekunki środowiskowej, w związku z przebywaniem pracownika na długotrwałym zwolnieniu lekarskim (PK nr 270/14 z 15.12.2014 r.).

W celu wykonywania powierzonych zadań w miejscu zamieszkania klienta, MOPS w Redzie przyznał opiekunkom środowiskowym miesięczny limit kilometrów, zawierając w dniu 31.12.2013 r. umowy na używanie do celów służbowych samochodu osobowego nie będącego własnością pracodawcy.

Miesięczny limit przebiegu kilometrów w jazdach lokalnych określono w wymiarze 80 km, natomiast od 01.10.2014 r. zwiększono limit jednej z opiekunek (Pani R.L) do 150 km.

Świadczenia w zakresie wykonania specjalistycznych usług opiekuńczych przyznano decyzjami, wydanymi z up. Burmistrza Miasta Redy przez Kierownika MOPS,

10 osobom z zaburzeniami psychicznymi, które przedłożyły zaświadczenie lekarskie wydane przez lekarzy z Poradni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień oraz Poradni Neurologii Dziecięcej i Psychologiczno-Pedagogicznej z zaleceniem objęcia specjalistycznymi usługami opiekuńczymi osoby z zaburzeniami psychicznymi, ze wskazaniem określonego wymiaru godzin.

W decyzjach orzeczono, iż świadczenie wykonywane będzie w miejscu zamieszkania osoby z zaburzeniami psychicznymi, określono także wymiar godzinowy (dzienny). **Nie wyszczególniono natomiast pełnego zakresu świadczeń, który wynikał z dokumentu pn. zakres usług opiekuńczo-specjalistycznych** i został opracowany przez pracownika socjalnego indywidualnie dla każdej osoby ze wskazaniem rodzaju świadczeń do wykonania.

Na pytanie kontrolującej, dlaczego w niektórych decyzjach: MOPS.PS.UOS.8225 z dnia 04.01.2014 r., MOPS.PS.UOS.6.2014 r. z 13.01.2014 r, MOPS.PS.UOS.10.2014 r. z 28.11.2014 r., MOPS.PS.UOS.9.2014 r. z 16.01.2014 r, MOPS.PS.UOS.5.2014 r. z 02.01.2014 r., przyznających świadczenie, w uzasadnieniu nie wymieniono wszystkich świadczeń zaznaczonych w sporządzonym dokumencie *zakresie usług opiekuńczych-specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (...)* oraz nie określono okresu, na który świadczenia te zostały przyznane, stosownie do zapisów art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, Pani Kierownik MOPS wyjaśniła, że: „każda z przyznanych decyzji w sprawie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. Nr 189 poz. 1598 z póź.zm. wynika z przeprowadzonego wywiadu środowiskowego potwierdzonego podpisem klienta, zgodnie z zaleceniem lekarskim, indywidualnym wykazem zakresu usług opiekuńczo-specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznym (potwierdzonym podpisem klienta).

(akta kontroli od nr 15 do nr 23)

Ponadto ustalono, iż wydanie decyzji administracyjnych zostało prawidłowo poprzedzone wywiadami środowiskowymi, przeprowadzonymi przez specjalistę pracy socjalnej.

Opiekunki środowiskowe prowadziły miesięczne *Karty pracy opiekuna*, które określały wykonanie usług w poszczególnych dniach i godzinach oraz zostały podpisane przez chorego lub członka rodziny.

Zakres usług opiekuńczych specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi obejmował usługi o charakterze opiekuńczo-pielęgnacyjnym i gospodarczym.

Dotyczył on m.in.: uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, w tym w szczególności samoobsługi, wykonywania czynności gospodarczych i porządkowych, dbałości o higienę, wspólnego organizowania i spędzania wolnego czasu, pomocy w gospodarowaniu pieniędzmi, korzystania z usług różnych instytucji, doradztwa, koordynacji działań innych służb na rzecz rodziny, kształtowania pozytywnych relacji osoby wspieranej z osobami bliskimi, współpracy z rodziną, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (dla samotnych), pielęgnacji jako

wspieranie procesu leczenia itp., zgodnie z katalogiem usług wynikającym z § 2 rozporządzenia MPS w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U z 2005 r., nr 189, poz.1598).

W oparciu o przedstawione kontrolującej akta osobowe opiekunek środowiskowych ustalono, że:

- ww osoby zostały zatrudnione przez MOPS w Redzie na umowę o pracę, na czas nieokreślony, w pełnym wymiarze czasu pracy,
- w zakresach czynności pracowników znajdował się zapis dotyczący świadczenia usług specjalistycznych dla osób wymagających pomocy i potrzeb wynikających z rodzaju ich schorzenia i niepełnosprawności, **brak było natomiast zapisu dotyczącego świadczenia usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi**, co uzasadniałoby pełne finansowanie wynagrodzeń z dotacji z budżetu państwa (w jednym z zakresów czynności znajdował się dodatkowy punkt mówiący o *zapewnieniu dzieciom chorym na autyzm oraz dzieciom i młodzieży z zaburzeniami natury psychicznej dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i wychowawczych*).

Na pytanie kontrolującej, dlaczego osoby zatrudnione na stanowiskach opiekunek środowiskowych, wykonujące w 2014 r. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w swoich zakresach czynności nie mają wymienionych usług świadczonych tym osobom, których świadczenia finansowane są wyłącznie z dotacji przekazanej z budżetu państwa, Kierownik MOPS w Redzie wyjaśniła: „zakres świadczonych specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez osoby zatrudnione w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Redzie na podstawie umowy o pracę jest adekwatny do zaleceń lekarskich (zaświadczenie lekarskie) oraz kwalifikacji opiekunek. Opiekunki realizują świadczenia w oparciu o zakres czynności, wykaz zakresu usług opiekuńczo –specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (potwierdzone podpisem klienta), zalecenia lekarskie zgodnie z zaświadczeniem, decyzje oraz karty pracy opiekunek potwierdzone podpisem klienta (...).

(akta kontroli od nr 15 do nr 23 a-b)

2. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji na świadczenia alimentacyjne, ze szczególnym uwzględnieniem prawidłowości ustalania i windykacji zwrotów nienależnie pobranych świadczeń - rozdział 85212

Ustalono, iż na realizację zadań w rozdziale 85212 (świadczenia rodzinne i alimentacyjne) MOPS w Redzie otrzymał dotację w wysokości 6.774.000,00 zł (kwota po uwzględnieniu blokady), z czego na realizację zadań wydatkowano 6.699.985,91 zł, a niewykorzystaną różnicę dotacji 74.014,09 zł zwrócono w dniu 14.01.2015 r. na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Zadania realizował MOPS w Redzie.

i był zgodny z kwotą wykazaną w sprawozdaniu z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – w części B pkt 1.

Zwrot nienależnie pobranych świadczeń dotyczył ustania obowiązku alimentacyjnego rozstrzygniętego przez Sąd Rejonowy w Wejherowie, skreślenia z listy studentów i uczniów oraz obniżenia wysokości świadczenia alimentacyjnego przez sąd.

Na pytanie kontrolującej, czy w 2014 r. zostały umorzone należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń, zarówno w odniesieniu do roku bieżącego, jak i lat ubiegłych, Pani [imię] Kierownik MOPS w Redzie poinformowała, że „(...) w 2014 r. nie zostały umorzone nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego zarówno bieżące jak i z lat ubiegłych.”

(akta kontroli nr 43)

W wyniku weryfikacji 100 % dokumentacji kontrolująca stwierdziła, iż MOPS podejmował na bieżąco działania windykacyjne wobec dłużników.

3. Rozdział 75011 § 2010 – urzędy wojewódzkie (dotacja na realizację zadań z zakresu administracji rządowej, nieujętych w innych rozdziałach)

Przekazaną dotację w wysokości 99.700,00 zł Miasto wykorzystało w 100 %, przeznaczając ją na wynagrodzenia osobowe pracowników wraz z pochodnymi, realizujących zadania z zakresu administracji rządowej. Powyższe wydatki ujęte zostały w ewidencji księgowej w §§ 4010, 4040, 4110, 4120 oraz § 4440 - ZFŚS. Wysokość wydatków została udokumentowana dowodami PK, jako część wydatków poniesionych na wynagrodzenia pracowników oraz odpis na ZFŚS - do wysokości ustalonego planu dotacji.

Pan [imię], Kierownik Referatu Organizacyjnego wyjaśnił, iż zadania z zakresu administracji rządowej w 2014 r. realizowało 5 pracowników w wymiarze 4,78 etatu na nw. stanowiskach:

- Kierownik Referatu Spraw Obywatelskich oraz USC - 1 etat (1 osoba),
- inspektor Referatu Spraw Obywatelskich – 2,96 etatu (3 osoby),
- podinspektor Referatu Finansowego, zajmujący się CEIDG - 0,8125 etatu (1 osoba).

W oparciu o złożone oświadczenie przez [imię] Skarbnika Miasta, ustalono, że całkowity koszt wynagrodzeń (w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne) wraz z pochodnymi oraz odpisem na ZFŚS w/w osób w 2014 r. wyniósł 328.622,95 zł, i został sfinansowany z dotacji z budżetu państwa w 30,3 %.

(akta kontroli od nr 44 do nr 47)

4. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia środków otrzymanych z Funduszu Pracy na zwrot kosztów pracodawcom za kształcenie młodocianych.

Przekazane w 2014 r. środki z Funduszu Pracy w wysokości 166.131,86 zł Miasto Reda wykorzystało na realizację przedmiotowego zadania w 97,40%, w kwocie 161.813,86 zł. Niewydatkowane środki finansowe w wysokości 4.318,00 zł zwrócono na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 30.12.2014 r.

W celu realizacji zadania w dniu 27.01.2014 r. została zawarta umowa nr 114/2014, pomiędzy Wojewodą Pomorskim, a Gminą Miasta Reda, reprezentowaną przez pani, zastępcę Burmistrza Miasta Redy, w sprawie trybu przekazania w 2014 r. środków Funduszu Pracy z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników oraz ich rozliczenia.

Przekazywane środki gromadzone były na wyodrębnionym, nieoprocentowanym rachunku pomocniczym w Banku Millennium SA. Umowę z Bankiem Miasto Reda zawarło 28.11.2013 r.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji finansowo-księgowej oraz merytorycznej ustalono, iż dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników objęto 19 pracodawców, którzy złożyli wymaganą dokumentację, zgodnie z zapisami art. 70 b ust.7 pkt 1-3 ustawy o systemie oświaty. Dofinansowanie przyznano na podstawie 24 decyzji wydanych przez Burmistrza Miasta Redy (w trzech przypadkach u jednego pracodawcy kształciło się 2 młodocianych oraz w jednym przypadku – trzech młodocianych).

Kształceniem objęto 22 młodocianych pracowników, w tym 2 młodocianych odbywało naukę u dwóch różnych pracodawców, którym wypłacono dofinansowanie w wysokości proporcjonalnej do liczby miesięcy i dni prowadzonej przez nich nauki zawodu.

Złożona przez pracodawców dokumentacja zawierała: wnioski złożone w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od dnia zdania egzaminu przez młodocianych pracowników, umowy o pracę zawarte z młodocianymi pracownikami w celu przygotowania zawodowego, dokument potwierdzający kwalifikacje zawodowe pracodawców, zaświadczenia o zdaniu egzaminu przez młodocianych pracowników przed Komisją Egzaminacyjną Pomorskiej Izby Rzemieślniczej Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz w przypadku przyuczenia do zawodu przed pracodawcą. Pracodawcy legitymowali się dyplomem mistrza w zawodzie lub potwierdzającym kwalifikacje zawodowe udokumentowane dyplomem zawodowym oraz wymaganym zaświadczeniem o uzyskaniu przygotowania pedagogicznego do pracy w charakterze instruktora praktycznej nauki zawodu.

Weryfikacji podano wszystkie wystawione decyzje pod kątem prawidłowości naliczenia wysokości dofinansowania w zależności od okresu kształcenia. Stwierdzono, że w 16 decyzjach przyznano maksymalną kwotę dofinansowania,

tj. 8.081,00 zł, natomiast w pozostałych decyzjach kwota dofinansowania była obliczona proporcjonalnie do czasu nauki zawodu, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 70 b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Ponadto ustalono, iż w wyniku przeprowadzonego postępowania dowodowego złożone wnioski przez trzech pracodawców rozpatrzono negatywnie i wydano decyzje odmowne. Powodem odmowy było nieuznanie przedstawionego zaświadczenia o ukończeniu kursu pedagogicznego, gdyż przedmiotowe kursy nie zostały zarejestrowane w Zakładzie Doskonalenia Zawodowego i w Kuratorium Oświaty.

Ww. pracodawcy złożyli odwołania od decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

W dwóch przypadkach Samorządowe Kolegium Odwoławcze utrzymało w mocy zaskarżone decyzje, natomiast w przypadku jednego pracodawcy SKO uchyliło zaskarżoną decyzję w całości (Syg. akt. SKO/Gd 390/15 z dnia 28.05.2015 r.) i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia organowi I instancji. W uzasadnieniu Kolegium stwierdziło, że *„zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, na którym organ opiera swoje rozstrzygnięcie, nie został zebrany w sposób wyczerpujący i może budzić uzasadnione wątpliwości (art.77 k.p.a)”*.

Obecnie organ prowadzi dalsze postępowanie w sprawie.

W przypadku jednego z pracodawców, decyzja odmowna była przyczyną zwrotu przez Miasto Reda na rachunek Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku kwoty 4.318,00 zł.

Całkowity koszt dofinansowania wypłaconego pracodawcom wyniósł 161.813,86 zł i był zgodny z prowadzoną w jednostce ewidencją księgową oraz dokumentacją merytoryczną.

Zgodnie z dyspozycją wynikającą z § 3 pkt 4 umowy z Wojewodą Pomorskim Gmina Miasta Reda złożyła do Kuratorium Oświaty w Gdańsku kwartalne sprawozdania finansowo-rzeczowe z realizacji zadania oraz rozliczenie środków Funduszu Pracy do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

W oparciu o przedstawioną dokumentację ustalono, iż jednostka przeprowadziła rzetelną weryfikację dokumentacji złożonej przez pracodawców, zadanie zostało rozliczone prawidłowo, a przedstawiona dokumentacja podlegająca rozliczeniu była kompletna.

W związku z tym, że nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości i uchybień w kontrolowanym zakresie, odstąpiono od wydania zaleceń pokontrolnych.

WOJEWODA POMORSKI

Ryszard Stachurski